

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ – 25/2023

e-ΕΦΚΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΠΡΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΓΙΑΣ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΛΙΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΙΝΑΚΑ Λ

Πειραιώς 9-11, 105 52 - Αθήνα
E-mail: gd.epasf@efka.gov.gr

ΘΕΜΑ: “Ανώτατο όριο Επικουρικών Συντάξεων - Εφαρμογή διατάξεων άρθρου 22 ν.4997/2022 (Α’ 219)”

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν.4997/2022 (Α’ 219/25-11-2022), προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 120 του ν.4623/2019 (Α’ 134), βάσει της οποίας καθορίζεται ανώτατο όριο στο ακαθάριστο ποσό των καταβαλλόμενων επικουρικών συντάξεων. Συγκεκριμένα:

«4. Το συνολικό ακαθάριστο ποσό κάθε μηνιαίας επικουρικής σύνταξης ή περισσότερων της μίας επικουρικών συντάξεων λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου, οι οποίες χορηγούνται από τον ε-Ε.Φ.Κ.Α. και εφόσον μέρος του χρόνου ασφάλισης διανύθηκε ή ανάγεται έως και τις 31.12.2014, ανέρχεται κατ’ ανώτατο όριο στα έξι εικοστά (6/20) του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στην παρ. 1 για τις κύριες συντάξεις. Το ανώτατο όριο του πρώτου εδαφίου καταλαμβάνει και τις κάθε είδους προσαυξήσεις της σύνταξης ή των συντάξεων.»

Με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται:

“Το όριο της παρ. 1 εφαρμόζεται για τις επικουρικές συντάξεις που καταβάλλονται ή για τις οποίες εκδίδεται πράξη απονομής σύνταξης από την πρώτη μέρα του επόμενου μήνα της έναρξης ισχύος του παρόντος, ανεξαρτήτως του χρόνου που υποβλήθηκε η αίτηση συνταξιοδότησης ή εκδόθηκε η πράξη απονομής σύνταξης. Ποσά που έχουν καταβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος και υπερβαίνουν το όριο της παρ. 1 δεν αναζητούνται.”

Δεδομένων:

α) Της ισχύος του ν.4997/2022 από 25/11/2022, τα ανώτατα όρια, όπως προσδιορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 22, διαμορφώνονται ως εξής:

- από 01/12/2022: $12 \cdot 384,00 \cdot (6/20) = 1.382,40\text{€}$
- από 01/01/2023: $12 \cdot 413,76 \cdot (6/20) = 1.489,54\text{€}$

β) Της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν.4052/2012 (Α' 41), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 96 του ν.4387/2016 (Α' 85)

Παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες προσαρμογής του ακαθάριστου ποσού κάθε μηνιαίας επικουρικής σύνταξης ή περισσότερων της μίας επικουρικών συντάξεων λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου του e-ΕΦΚΑ, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ανώτατου ορίου.

Γενικές παραδοχές

1. Η επικουρική σύνταξη λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου ασφαλισμένου υιολογίζεται από 01/01/2015 βάσει των διατάξεων των ν.4387/2016 και ν.4488/2017, όπως ισχύουν. Οι πράξεις αιονομής που εκδίδονται μετά την 01/12/2022 (έναρξη ισχύος του άρθρου 22 του ν.4997/2022), ρητά προσδιορίζουν:

- α) Το ποσό (ακαθάριστο) που προκύπτει βάσει των εν λόγω διατάξεων (τιμήματα Α και Β) και
- β) Το ακαθάριστο ποσό της περίπτωσης (α), όπως αυτό προσαρμόζεται στο ισχύον κατά την έκδοση ανώτατο όριο, όπως προσδιορίζεται με το άρθρο 22 του ν. 4997/2022 (Α' 219).

2. Επικουρική σύνταξη που ήδη καταβάλλεται την 01/12/2022 προσαρμόζεται από την ημερομηνία αυτή στο ισχύον τότε ανώτατο όριο, όπως προσδιορίζεται με το άρθρο 22 του ν. 4997/2022 (Α' 219).

3. Ειδικά για επικουρική σύνταξη λόγω γήρατος και αναπηρίας, το αρχικά υιολογιζόμενο ακαθάριστο ποσό, συγκρινόμενο με το εκάστοτε ισχύον ανώτατο όριο, αναπροσαρμόζεται κάθε φορά που το υπερβαίνει. Το ανώτατο όριο μπορεί να μεταβάλλεται, καθόσον συναρτάται με την Εθνική Σύνταξη, που δυνητικά μπορεί να μεταβάλλεται.

4. Η επικουρική σύνταξη λόγω θανάτου συνταξιούχου υιολογίζεται άπαξ, κατά τον θάνατο, και δεν υπόκειται σε μεταγενέστερη μεταβολή, η οποία θα επηρέαζε τη σύνταξη του θανόντα. Στην περίπτωση δηλαδή που ο θανών λάμβανε το ανώτατο όριο, το ακαθάριστο ποσό κάθε δικαιούχου μέλους προκύπτει από το γινόμενο του ανώτατου ορίου με το ποσοστό μεταβίβασης που αντιστοιχεί σ' αυτό και δεν αναπροσαρμόζεται εάν μεταβληθεί μελλοντικά το ανώτατο όριο.

Α. Περιπτώσεις που ήδη καταβάλλεται επικουρική σύνταξη την 01/12/2022

1. Η καταβαλλόμενη επικουρική σύνταξη υιολογίστηκε με τις προγενέστερες του ν.4387/2016 διατάξεις (έναρξη επικουρικής σύνταξης πριν την 01/01/2015) με ακαθάριστο ποσό μεγαλύτερο των 1.382,40€ (το ανώτατο όριο κατά την 01/12/2022).

Το ακαθάριστο ποσό της επικουρικής σύνταξης μειώνεται την 01/12/2022 στο ύψος του ανώτατου ορίου, δηλαδή στα 1.382,40€. Ακολουθώς, αναπροσαρμόζεται από 01/01/2023 σε 1.489,54€, σχετιζόμενο διαρκώς με το ανώτατο όριο που ισχύει κάθε φορά, χωρίς ποτέ να το υπερβαίνει.

2. Η καταβαλλόμενη επικουρική σύνταξη υπολογίστηκε με τις διατάξεις του ν.4387/2016 (αίτημα και έναρξη επικουρικής σύνταξης μετά την 01/01/2015) με ακαθάριστο ποσό (τμήμα Α + τμήμα Β) μεγαλύτερο του ισχύοντος ανώτατου ορίου.

Το τμήμα-ποσό Α της επικουρικής σύνταξης μειώνεται σε Α' ώστε το άθροισμα Α'+Β να ισούται με το ανώτατο όριο, δηλαδή 1.382,40€ την 01/12/2022, 1.489,54€ από 01/01/2023, σχετιζόμενο διαρκώς με το ανώτατο όριο που ισχύει κάθε φορά, χωρίς ποτέ να το υπερβαίνει.

Παράδειγμα 1

Απονέμεται επικουρική σύνταξη λόγω γήρατος σε ασφαλισμένο πρώην ΓΓΕΑΣ από 01/12/2019 (πριν την 01/12/2022).

- α) Από 01/12/2019 (χωρίς την ισχύ του ανώτατου ορίου)

Ποσό Α:	1.370,63€
<u>Ποσό Β:</u>	<u>16,37€</u>
Σύνολο:	1.387,00€

- β) Από 01/12/2022: 1.387,00€ > 1.382,40€

Συνεπώς, η καταβαλλόμενη σύνταξη από 01/12/2022 διαμορφώνεται:

Ποσό Α':	1.366,03€	[= 1.370,63-(1.387,00-1.382,40)]
<u>Ποσό Β:</u>	<u>16,37€</u>	
Σύνολο:	1.382,40€	

- γ) Από 01/01/2023: 1.387,00€ < 1.489,54€

Συνεπώς, η καταβαλλόμενη σύνταξη από 01/01/2023 διαμορφώνεται όπως αρχικά υπολογίστηκε:

Ποσό Α:	1.370,63€
<u>Ποσό Β:</u>	<u>16,37€</u>
Σύνολο:	1.387,00€

Β. Περιπτώσεις που εκκρεμεί η έκδοση επικουρικής σύνταξης την 01/12/2022 ή η έναρξή της ανάγεται σε ημερομηνία μετά την 01/12/2022

1. Η ημερομηνία έναρξης της επικουρικής σύνταξης είναι μετά την 01/01/2015, είτε προγενέστερη της 01/12/2022, είτε μεταγενέστερη αυτής.

Υπολογίζονται τα τμήματα-ποσά Α και Β σύμφωνα με τις διατάξεις των ν.4387/2016 και ν.4688/2017

Το τμήμα-ποσό Α της επικουρικής σύνταξης μειώνεται κατά την απονομή σε Α' ώστε το άθροισμα Α'+Β να ισούται με το ανώτατο όριο, δηλαδή 1.382,40€ μέχρι 31/12/2022, 1.489,54€ από 01/01/2023 και όπως αυτό διαμορφώνεται κάθε φορά.

Παράδειγμα 2

Εάν η περίπτωση του Παραδείγματος 1 ήταν εκκρεμής κατά την 01/12/2022, τότε:

α) Από 01/12/2019: $1.387,00€ > 1.382,40€$

Συνεπώς, η καταβαλλόμενη σύνταξη από 01/12/2019 διαμορφώνεται:

Ποσό Α:	1.366,03€	= 1.370,63-(1.387,00-1.382,40)
Ποσό Β:	16,37€	
Σύνολο:	1.382,40€	

Από ενάρξεως δηλαδή της καταβολής εφαρμόζεται το ανώτατο όριο.

β) Από 01/01/2023: $1.387,00€ < 1.489,54€$

Συνεπώς, η καταβαλλόμενη σύνταξη από 01/01/2023 διαμορφώνεται όπως αρχικά υπολογίστηκε:

Ποσό Α:	1.370,63€
Ποσό Β:	16,37€
Σύνολο:	1.387,00€

Παράδειγμα 3

Λιπονέμεται επικουρική σύνταξη λόγω γήρατος σε ασφαλισμένο πρώην ΛΕΠΕΓΕ από 01/12/2022

Αρχικός υπολογισμός (χωρίς την εφαρμογή ανώτατου ορίου)

Ποσό Α:	1.331,59€
Ποσό Β:	272,06€
Σύνολο:	1.603,65€

α) Από 01/12/2022: $1.603,65€ > 1.382,40€$

Συνεπώς, η καταβαλλόμενη σύνταξη από 01/12/2022 διαμορφώνεται:

Ποσό Α:	1.110,34€	= 1.331,59-(1.603,65-1.382,40)
Ποσό Β:	272,06€	
Σύνολο:	1.382,40€	

β) 01/01/2023: $1.603,65€ > 1.489,54€$

Συνεπώς, η καταβαλλόμενη σύνταξη από 01/01/2023 διαμορφώνεται:

Ποσό Α: 1.217,48€ [= 1.331,59-(1.603,65-1.489,54)]

Ποσό Β: 272,06€

Σύνολο: 1.489,54€

Ουσιαστικά, η αρχικά υπολογιζόμενη επικουρική σύνταξη λόγω γήρατος ή αναπηρίας συγκρίνεται κάθε φορά με το ισχύον ανώτατο όριο και περικόπτεται πάντα το ποσό Α αυτής, έτσι ώστε το ακαθάριστο ποσό να μην υπερβαίνει το ανώτατο όριο, μέχρι τη χρονική στιγμή που θα καταστεί μικρότερο του.

2. Σε εξαιρετική περίπτωση αιονομής με προγενέστερες διατάξεις (εκκρεμής αίτηση με έναρξη πριν την 01/01/2015), το συνολικό ποσό της επικουρικής σύνταξης υπόκειται σε προσαρμογή βάσει του ισχύοντος ανώτατου ορίου (περίπτωση Α1).

Γ. Συρροή συντάξεων

Σε περιπτώσεις συρροής επικουρικών συντάξεων, ανεξαρτήτως κατηγορίας, εφόσον το άθροισμα των ακαθάριστων μηνιαίων ποσών υπερβαίνει το ανώτατο όριο, περικόπτονται αναλογικά όλες οι συντάξεις μόνο ως προς το τμήμα-ποσό Α (χρόνος ασφάλισης έως 31/12/2014), ώστε το συνολικό ποσό (Α + Β) να μην υπερβαίνει το ανώτατο όριο.

Για συντάξεις που εκδόθηκαν με το προ ισχύον του ν.4387/2016 καθεστώς (έναρξη συνταξιοδότησης πριν την 01/01/2015), περικόπτεται αναλογικά το συνολικό ακαθάριστο μηνιαίο ποσό τους.

Παράδειγμα 4

Συνταξιούχος λαμβάνει επικουρικές συντάξεις:

Λόγω γήρατος

Ποσό Α: 990,30€

Ποσό Β: 97,20€

Σύνολο γήρατος: 1.087,50€ [75% επί του συνόλου]

Λόγω θανάτου συνταξιούχου: 362,50€ [25% επί του συνόλου]

Σύνολο συντάξεων: 1.450,00€

α) Από 01/12/2022: 1.450,00€ > 1.382,40€

Συνεπώς, οι καταβαλλόμενες συντάξεις από 01/12/2022 διαμορφώνονται:

Λόγω γήρατος

Ποσό Α: 939,60€ [= 990,30-(1.450,00-1.382,40)*75%]

Ποσό Β: 97,20€

Σύνολο γήρατος: 1.036,80€

Λόγω θανάτου συνταξιούχου: 345,60€ [=362,50-(1.450,00-1.382,40)*25%]

Σύνολο συντάξεων: 1.382,40€

β) Από 01/01/2023: 1.450,00€ < 1.489,54€

Συνειπώς, οι καταβαλλόμενες συντάξεις από 01/01/2023 διαμορφώνονται όπως αρχικά υπολογίστηκαν:

Λόγω γήρατος

Ποσό Α: 990,30€

Ποσό Β: 97,20€

Σύνολο γήρατος: 1.087,50€

Λόγω θανάτου συνταξιούχου: 362,50€

Σύνολο συντάξεων: 1.450,00€

Σε περίπτωση που το σύνολο υπερβαίνει το ισχύον ανώτατο όριο και μετά την 01/01/2023, περικόπτονται ομοίως οι συντάξεις, έτσι ώστε το άθροισμά τους να ισούται με το εκάστοτε ισχύον ανώτατο όριο.

Δ. Μεταβίβαση επικουρικής σύνταξης λόγω θανάτου συνταξιούχου ή ασφαλισμένου

Η επικουρική σύνταξη λόγω θανάτου συνταξιούχου ο οποίος λάμβανε το ανώτατο όριο προκύπτει από το γινόμενο του ποσοστού που προβλέπεται από το ισχύον καταστατικό για κάθε δικαιούχο μέλος, επί του ανώτατου ορίου του θανόντος (βλ. 4^η Γενική Παραδοχή).

Μεταβολή του ανώτατου ορίου μετά τον θάνατο του συνταξιούχου δεν επηρεάζει τα μεταβιβασθέντα ήδη ποσά στα δικαιούχα μέλη.

Παράδειγμα 5

Έστω ο συνταξιούχος του παραδείγματος 3 με σύζυγο και 2 ανήλικα παιδιά, με ποσοστά μεταβίβασης 70% για τη χήρα και 15% για κάθε τέκνο.

Από 01/12/2022 η επικουρική του σύνταξη έχει διαμορφωθεί στο ποσό των 1.382,40€ και από 01/01/2023 στο ποσό των 1.489,54€

Ίστω ότι ο συνταξιούχος πεθαίνει:

α) Μεταξύ 01/12/2022 και 31/12/2022 [01/12/2022<=|μ/νία Θανάτου<=31/12/2022]

Σύνταξη λόγω θανάτου για την χήρα : $1.382,40\text{C} \times 70\% = 967,68\text{C}$

Σύνταξη λόγω θανάτου για τέκνο 1: $1.382,40\text{C} \times 15\% = 207,36\text{C}$

Σύνταξη λόγω θανάτου για τέκνο 2: $1.382,40\text{C} \times 15\% = 207,36\text{C}$

Σύνολο: 1.382,40C

Τα ανωτέρω ποσά παραμένουν όπως υπολογίστηκαν κατά τον θάνατο και δεν αναπροσαρμόζονται την 01/01/2023 λόγω της αύξησης του ανώτατου ορίου.

Τροποποιούνται για κάθε μέλος εφόσον αθροιστικά, με λουιές συντάξεις του μέλους, ξεπερνούν το ισχύον ανώτατο όριο.

β) Από την 01/01/2023 και μεταγενέστερα [1μ/νία Θανάτου>=01/01/2023]

Σύνταξη λόγω θανάτου για την χήρα: $1.489,54\text{C} \times 70\% = 1.042,68\text{C}$

Σύνταξη λόγω θανάτου για τέκνο 1: $1.489,54\text{C} \times 15\% = 223,43\text{C}$

Σύνταξη λόγω θανάτου για τέκνο 2: $1.489,54\text{C} \times 15\% = 223,43\text{C}$

Σύνολο: 1.489,54C

Ομοίως με την περίπτωση (α), τα ανωτέρω ποσά δεν μεταβάλλονται εάν μελλοντικά αυξηθεί το ανώτατο όριο.

Με τον ίδιο τρόπο αντιμετωπίζεται και η περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου. Υπολογίζεται η σύνταξη που θα δικαιούνταν ο θανών, προσαρμόζεται βάσει του ισχύοντος κατά τον θάνατο ανώτατου ορίου όπως η σύνταξη γήρατος και μεταβιβάζεται στα δικαιούχα μέλη σύμφωνα με το παράδειγμα 5.

Επισημαίνεται τέλος ότι τυχόν παροχές πλέον της βασικής σύνταξης (οργανικό ποσό) που ενυπάρχουν σε ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις που εκδόθηκαν πριν την 01/01/2015, υπόκεινται σε εφαρμογή των διατάξεων για το ανώτατο όριο.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΡΑΦΕΙΙ

ΛΘΑΝΑΣΙΟΣ Α. ΛΘΑΝΑΣΙΟΥ

